

Loonontwikkeling en arbeidsinkomensquote

Notitie ten behoeve van het rondetafelgesprek met de commissie SZW, 14 september 2016

Bas van Bavel, Universiteit Utrecht

De verdeling van inkomen over kapitaal (de bezitters van vermogen) en arbeid (degenen die arbeidskracht leveren) is een kernaspect van economie en samenleving.

Als zodanig was zij onderwerp van verhit debat in de jaren 1970 en 1980, en lijkt zij dat nu weer opnieuw te worden. In de tussenliggende periode, toen het onderwerp minder aandacht kreeg, heeft men zich er soms makkelijk van af gemaakt. Men nam veelal aan dat de verdeling van inkomen over kapitaal en arbeid wordt bepaald door vraag en aanbod, en dat deze altijd een soort evenwicht zou vinden en zich bewoog rond een vaste verdeling. Kapitaal en arbeid zouden in een markteconomie dus altijd op een “juiste” wijze worden beloond, bepaald door vraag en aanbod. Veel te bespreken leek er dus niet te zijn.

Dit idee is echter onjuist, zoals eerder in de jaren 1970 en 1980, en nu weer opnieuw, werd aangetoond.

Allereerst: er blijken grote schommelingen te zijn in de verdeling van inkomen over kapitaal en arbeid. Technologische vernieuwingen, demografische verschuivingen en schaalvergroting blijken grote effecten te hebben. Daarnaast is duidelijk dat deze verdeling behalve door vraag en aanbod van arbeid en kapitaal, en het economische belang van arbeid en kapitaal in het productieproces, ook door heel andere factoren wordt bepaald. Hierbij gaat het om de inrichting van arbeidsmarkt en kapitaalmarkt, politiek beleid, regelgeving, machtsverhoudingen tussen kapitaal en arbeid, en ideologie, dus factoren die op het terrein van de politieke economie liggen. Veranderingen in al deze factoren kunnen leiden tot een langdurige of zelfs haast structurele verschuiving in de AIQ, die dus geenszins altijd terugkeert naar haar “natuurlijke evenwicht”, maar op een veel hoger of lager niveau terecht kan komen.

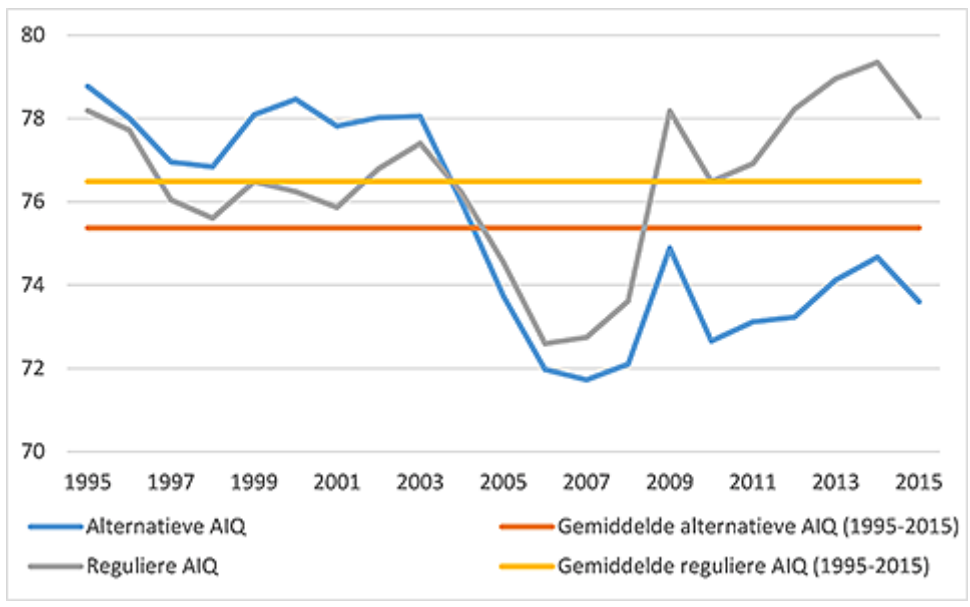
Hoe zien we dit terug in de cijfers?

Allereerst: berekeningen van de AIQ zijn zeer lastig. Inkomens toerekenen aan hetzij kapitaal, hetzij arbeid is niet eenvoudig, zeker bij zelfstandigen (zie CPB, 2014). Ook zijn er veel ontbrekende of onvolledige gegevens, bijvoorbeeld waar het de inkomsten van bezitters van zeer grote vermogens of mensen met kleine deeltijdbanen betreft. Bovendien zijn er, mede vanwege deze problemen, verschillende berekeningsmethodes, die verschillende cijfers als uitkomst geven. Degene die de berekening maakt, moet zeker een vijftal keuzes maken (voor een overzicht: Bengtsson & Ryber, 2015: pp. 410-411).

De discussie over de Nederlandse cijfers laat ik voor deze bijeenkomst met name aan CBS, CPB en DNB. Wel wil ik constateren dat de problemen van het Nederlandse bronnenmateriaal en de keuzes die door CBS en CPB gemaakt worden leiden tot een hoog cijfer voor de AIQ. Voor de zekerheid: dit is niet foutief, zeker niet als die keuzes expliciet worden aangegeven, maar het maakt dat het Nederlandse cijfer moeilijk te vergelijken is met de cijfers voor andere landen, waar vaak andere methodes worden gebruikt. De AIQ-cijfers voor Nederland zoals gerapporteerd door internationale organisaties liggen veelal lager dan die gerapporteerd door CPB en CBS, vaak zelfs veel lager (zie hieronder). Vergelijking van het absolute niveau van de AIQ met andere landen zegt, zonder aanvullend onderzoek, dus weinig.

Hoe zit dit voor de ontwikkeling over de tijd?

Er zijn voor Nederland wel cijferreeksen over een langere periode (van CPB en CBS), maar ook hier twijfel ik of ze de werkelijke ontwikkeling goed in beeld brengen. Bronnenproblemen, reeksbreuken en de keuzes die gemaakt zijn, spelen hierin een rol. De recente notitie van DNB laat bijvoorbeeld zien dat aanpassing op één specifiek punt (de toerekening van het inkomen van zelfstandigen) al tot een grote neerwaartse correctie van de ontwikkeling leidt en over de periode 1995-2015 in plaats van nagenoeg stabiliteit een zeer sterke daling van de AIQ laat zien (DNB, 2016). Zie de onderstaande grafiek (gebaseerd op CBS Statline, bewerkt door DNB):

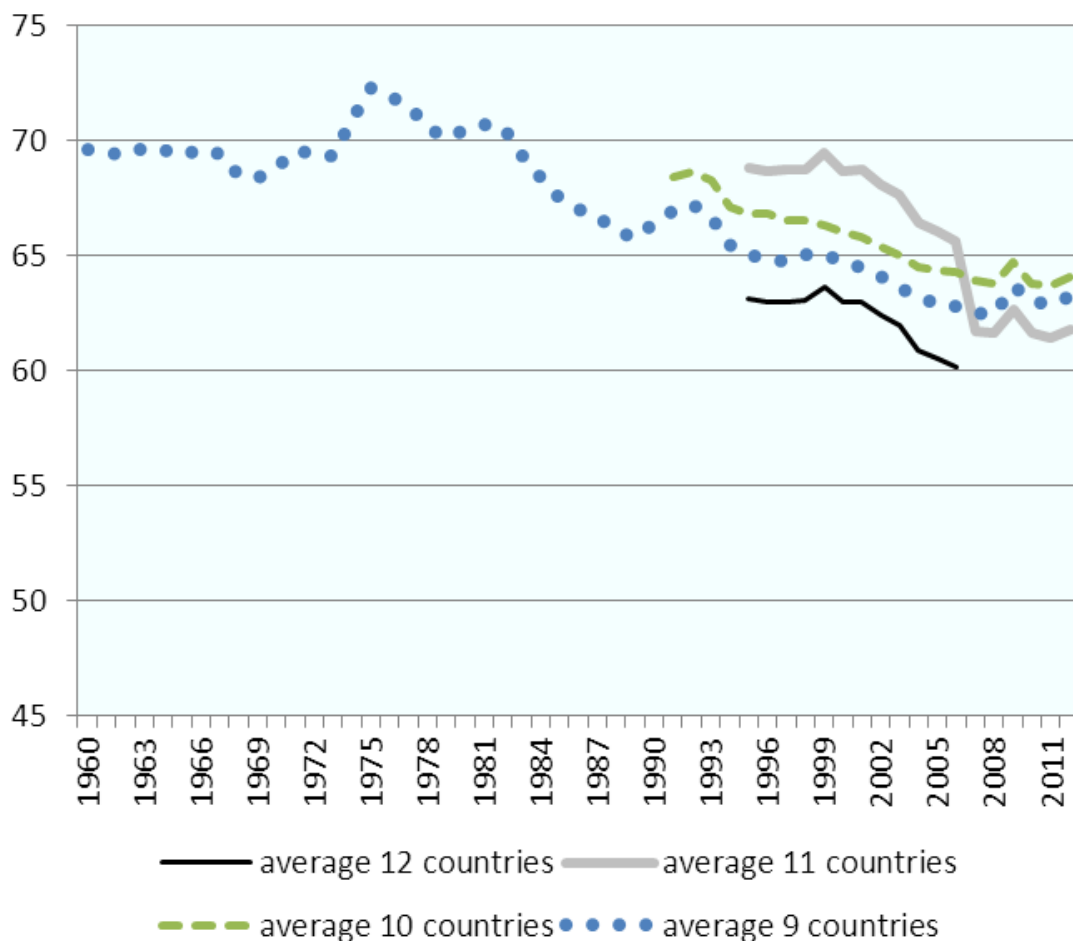

Ik kies hier voor een andere benadering om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de AIQ in Nederland. Dat is: te zien wat de internationale literatuur zegt over de ontwikkeling van de AIQ in de Westerse wereld (inclusief Nederland). Vervolgens kunnen we de verklaringen die worden gegeven voor stijging of daling van de AIQ inventariseren en vervolgens zien of die ook voor Nederland gelden en in welke mate. Om de uitkomst van die exercitie alvast te

onthullen: de internationale studies laten een algemene, substantiële daling van de AIQ over de laatste decennia zien. En de verklaringen die daarvoor worden gegeven, lijken allemaal in sterke of zelfs zeer sterke mate ook voor Nederland te gelden.

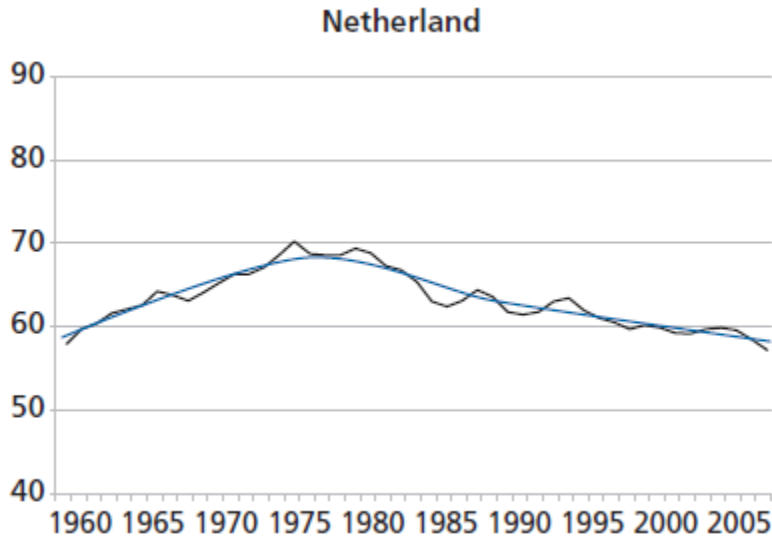
Wat zegt de internationale literatuur over de ontwikkeling van de AIQ?

Voor wat betreft de ontwikkeling door de tijd is het algemene beeld voor de Westerse landen duidelijk. Over de langere termijn zien we overal een aanzienlijke daling van de AIQ. Deze is bijvoorbeeld vastgesteld door het directoraat-generaal Economische en Financiële Zaken van de Europese Commissie aan de hand van een panel van 9 tot 12 Westerse landen (Australië, Canada, Duitsland, Frankrijk, Italië, Japan, Spanje, VK en VS; zie de grafiek hieronder). De daling werd ingezet aan het begin van de jaren 1970 en loopt haast ononderbroken door tot nu (OECD, 2014: p. 4):

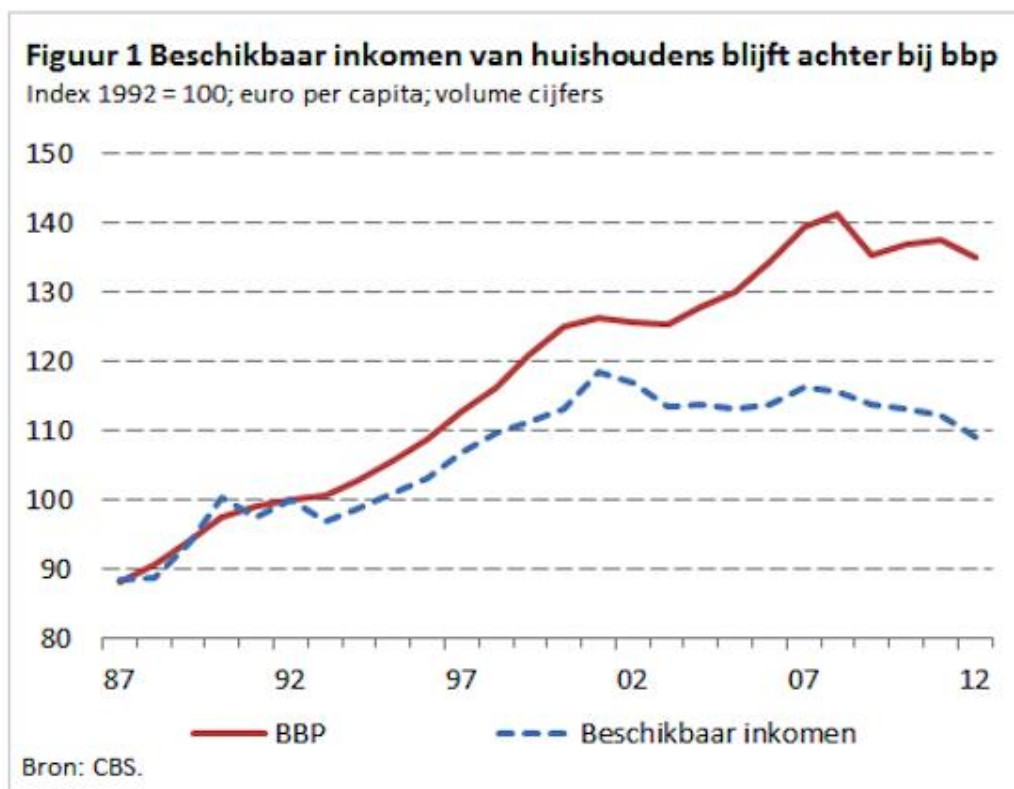
Eenzelfde substantiële, langdurige daling werd ook vastgesteld door de OECD, de ILO en de EU (EU, 2007; OECD, 2012). Soms zijn de Nederlandse cijfers hierin gebruikt, en soms niet.

Wanneer Nederlandse basisgegevens door internationale organisaties wel in een internationaal overzicht worden weergegeven, zien we voor Nederland een zelfde daling als elders in de Westerse wereld, beginnend ergens aan het einde van de jaren 1970 en doorlopend tot nu, zoals in dit overzicht van de EU (EU, 2007):

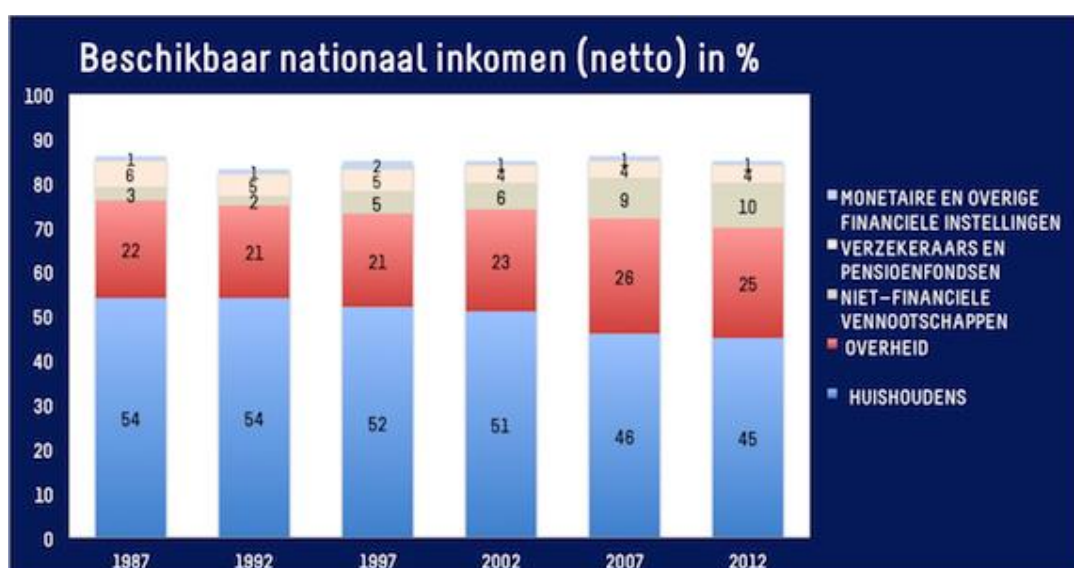

Nog een andere benadering: aanverwante indicatoren

Dat de AIQ in Nederland een zelfde soort daling heeft doorgemaakt als de andere Westerse landen, en ook in de afgelopen periode nog verder is gedaald, wordt ook gesuggereerd door andere relevante indicatoren. Dit geldt bijvoorbeeld voor de verhouding tussen de groei van het BBP en het beschikbare inkomen van huishoudens. De reële loonvoet houdt de economische groei nog enigszins bij, althans vanaf jaren 1980, maar voor het beschikbare inkomen van huishoudens geldt dit niet (DNB, 2014: p. 10-11; CPB: CEP, 2014: p. 51). Zie de grafiek hieronder (DNB, 2013):

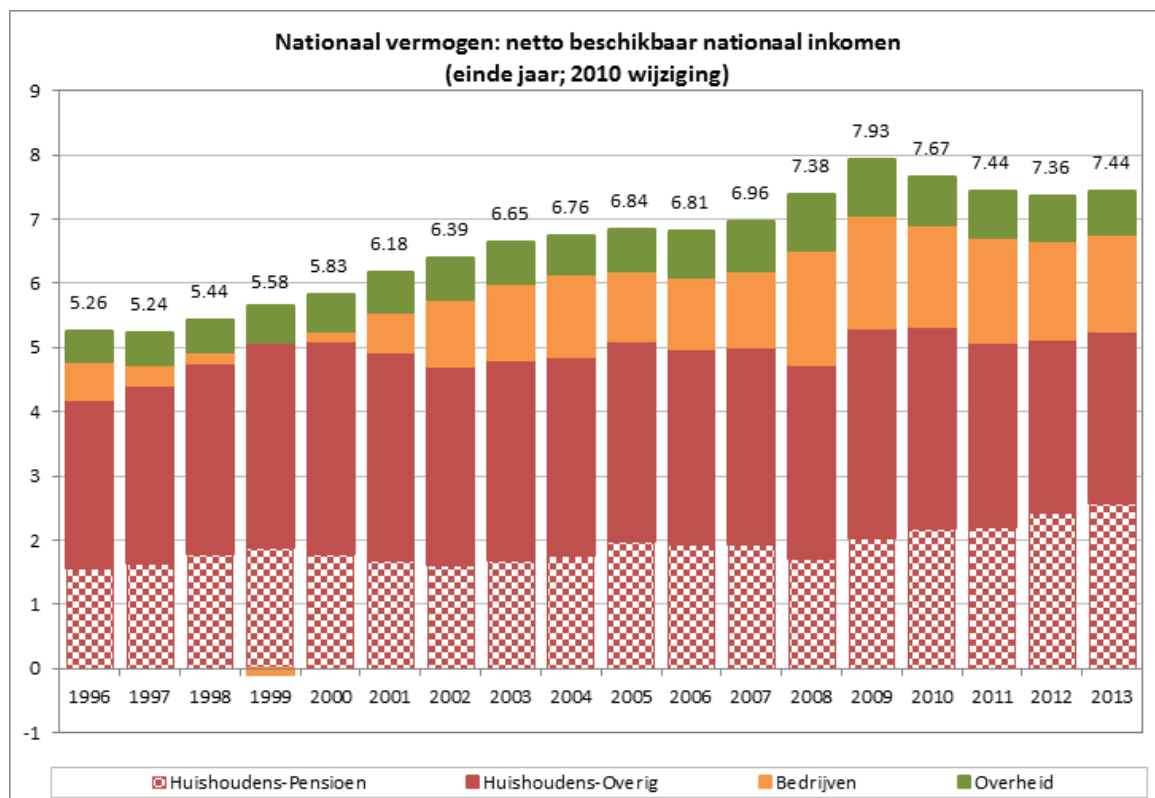

Het aandeel van het beschikbare huishoudinkomen in het netto nationale inkomen is steeds verder teruggelopen. Maakte dit in nog 54% van het nationale inkomen uit, in 2012 was dit nog maar 45%. Het aandeel van niet-financiële vennootschappen (bedrijven) is in dezelfde periode toegenomen van 3% naar 10% (voor de cijfers: DNB, 2013). Zie de grafiek hieronder:

Een andere relevante indicator is de ratio tussen kapitaal en nationaal inkomen. Deze hangt samen met de AIQ, aangezien een grotere ratio, bij gelijkblijvende rendementen, leidt tot een daling van de AIQ.

We weten dat deze ratio inderdaad sterk toeneemt. Het private vermogen is gegroeid van 130% van het BBP in 1993 naar 190% van het BBP in 2012 (Boonen, 2015: pp. 23-24). Inclusief het pensioenvermogen (dat aan de huishoudens toevalt in de vorm van inkomen, maar op samenlevingsniveau wel tot het kapitaal behoort) is deze verhouding nog indrukwekkender en eveneens substantieel gegroeid in de afgelopen twee decennia. Hieronder is het vermogen afgezet tegen het netto nationaal inkomen (Salverda, 2016: Figure 3). Dit is dus grotendeels kapitaal dat (kapitaal-)inkomen genereert.

Al deze indicatoren, die direct of indirect aan de AIQ verbonden zijn, stroken met een daling van de AIQ in Nederland. Opvallend is dat ze juist voor de periode vanaf c. 1990 tot nu een sterke ontwikkeling laten zien. Deze indicatoren doen dus vermoeden dat de daling van de AIQ in de jaren 1980, die algemeen verondersteld wordt, en die ook bewust werd nagestreefd, is gevolgd door een verdere daling nadien.

Een daling van de AIQ strookt ook met de onderliggende factoren die algemeen in de literatuur worden aangehaald om de ontwikkeling van de AIQ te verklaren (en die hieronder aan de orde komen). De factoren die leiden tot een daling, waaronder loonmatigingspolitiek, gelden allemaal in sterke of zelfs zeer sterke mate ook voor Nederland, en ik kan ook hier niet anders uit concluderen dat de daling van de AIQ ook in Nederland in de afgelopen decennia substantieel moet zijn geweest.

Anders gezegd: de afgelopen decennia heeft het kapitaal veel meer geprofiteerd van de economische, maatschappelijke, politieke en technologische ontwikkelingen dan de arbeid.

Welke verklaringen zijn hiervoor te geven?

Ondanks allerlei economische crises en andere schokken is deze daling doorgegaan. De daling van de AIQ is dus geen kwestie van korte termijnfluctuaties in vraag en aanbod. Wel is er de technologische sprong vooruit (zoals door robotisering) die arbeid vervangt door kapitaal, maar die zou ook tot meer hoogwaardige en beter-betaalde arbeid kunnen leiden. Evenmin blijkt een algemene verschuiving van economische activiteit naar meer kapitaalintensieve sectoren de reden te zijn: de daling van de AIQ is in alle sectoren waar te nemen (OECD, 2012).

Factoren van vraag en aanbod spelen dus een geringe rol in de langdurige daling van de AIQ. De redenen liggen veeleer op het terrein van de politieke economie.

Een korte greep. Er is de overtuiging bij maatschappelijke partners van het nut van loonmatiging, wat zeker in Nederland heeft geleid tot een decennialang beleid van loonmatiging. Ook is er een doelbewust beleid gevoerd van subsidie op kapitaalbezit, bijvoorbeeld door fiscale vrijstellingen voor bedrijven of hypotheekrenteaftrek. Verder is er het EU-beleid van vrij verkeer van arbeid, met als gevolg een neerwaartse druk op lonen in landen als Nederland, waar de lonen relatief hoog liggen. Ook de deregulering van financiële markten en het vrije verkeer van kapitaal wereldwijd, en de daardoor toegenomen rentabiliteit van kapitaal. Ook heeft dit, omdat de mobiliteit van kapitaal veel groter is dan arbeid, de onderhandelingsmacht van kapitaal vergroot. Dit is ook te zien in de toegenomen invloed van financiële markten en vermogensbezitters op politiek en beleid, en de toenemende druk op nationale sociale wetgeving door mondiale markten en schaalvergroting. Dit zijn factoren die overal in de Westerse wereld spelen, maar zeker in Nederland.

Is de resulterende daling van de AIQ erg?

Het is niet zo dat er één optimaal niveau van de AIQ is. Het optimale niveau hangt helemaal af van de omstandigheden (zie ook: Fransman, 2013). Als de winstgevendheid van bedrijven door hoge lonen terugloopt, bijvoorbeeld, en hierdoor investeringen afnemen en de werkloosheid toeneemt, zoals in Nederland gebeurde in de jaren 1970, zou het goed zijn als de lonen dalen en de AIQ hierdoor als gevolg ook daalt. Als de economische groei juist stagneert door lage koopkracht, als gevolg van stagnerende lonen, dan zou het goed zijn als de lonen stijgen en dan zal de AIQ als gevolg daarvan ook stijgen.

Om te bepalen of de AIQ op dit moment te hoog of te laag ligt, moeten we dus kijken naar de mogelijke gevolgen.

Een risico voor bedrijfsinvesteringen als gevolg van een te hoge AIQ is er op dit moment niet. De bedrijfswinsten liggen vrij hoog, in sommige sectoren zelfs zeer hoog. Bovendien bieden de kapitaalmarkten, de ruime beschikbaarheid van kapitaal en de lage rentestanden goede mogelijkheden tot productieve investeringen. Maar die komen slechts in zeer geringe mate en bevinden zich nu op een langjarig dieptepunt (DNB, 2014: p. 32). De hoge winstgevendheid

van bedrijven is de laatste decennia nauwelijks omgezet in investeringen, maar winst werd ingehouden of uitgekeerd als dividend.

Het grote sociaaleconomische probleem van dit moment zit juist in de stagnerende koopkracht en de stagnerende binnenlandse vraag. Omdat de belastingdruk op arbeid onverminderd hoog blijft (omdat inkomsten uit kapitaal in Nederland nauwelijks belast worden: zie hieronder), is het negatieve effect van de dalende AIQ op de koopkracht groot. Vervolgens heeft dit een negatief effect op de aantrekkelijkheid van productieve investeringen, de werkgelegenheid, en de economie meer algemeen.

Ook is er een effect op de overheidsfinanciën. De belastinginkomsten bestaan voor een zeer groot gedeelte uit belasting op inkomen uit arbeid, en daarnaast uit belasting op consumptie, maar nauwelijks of niet uit belasting op inkomsten uit kapitaal. Eerder constateerde ik al, met anderen, dat de belasting op inkomen uit vermogen in Nederland zeer laag ligt in een internationaal perspectief en ook de afgelopen jaren voortdurend verder is gedaald (van Bavel, 2014; OECD, 2014).

Iedere Euro die in Nederland met arbeid wordt verdiend, wordt voor circa 35% belast, terwijl iedere Euro die in Nederland met kapitaal wordt verdiend voor circa 10% belast wordt. Recente schattingen noemen zelfs een verhouding van 40-45% tegenover 9% (Jacobs, 2015: p. 29). Een verschuiving van inkomen van arbeid naar kapitaal, dus een daling van de AIQ, raakt dus direct de financierbaarheid van de overheid en daarmee de mogelijkheden van de overheid om de fysieke, sociale en technologische infrastructuur te onderhouden waar de Nederlandse welvaart in belangrijke mate op gebouwd is. Ook tast dit de mogelijkheden aan tot sociale herverdeling, die de sterk toegenomen bruto-inkomensongelijkheid in Nederland nu nog dempt. Eerder werd al geconstateerd dat dit sociale systeem steeds meer onder spanning komt te staan (WRR, 2014).

Zo raakt dit ook aan het vraagstuk van de ongelijkheid. Omdat het inkomen uit kapitaal zeer ongelijk verdeeld is, met een groot deel van het kapitaal in handen van een kleine groep zeer vermogenden (van Bavel & Salverda, 2014), en hun inkomens uit kapitaal veelal hoog zijn, gaat de daling van de AIQ gepaard met een toename van de inkomensongelijkheid. Overigens is die niet goed waar te nemen in de inkomenscijfers van het CBS, omdat deze inkomsten uit kapitaal zeer onvolledig in beeld worden gebracht (Salverda, 2014).

Tegelijkertijd neemt de invloed van de kapitaalbezitters op het economische proces toe, doordat hun materiële gewicht in de economie groter wordt (zie ook hierboven) en hun positie versterkt wordt door de verschuiving naar een mondiaal speelveld. Hierdoor neemt hun indirecte invloed op het maatschappelijke en politieke proces toe. Dit raakt aan het punt van de politieke economie, dat ik hierboven noemde als verklaring voor fundamentele verschuivingen in de AIQ over de lange termijn. Zo is dit een zelf-versterkend proces.

Op basis van deze (negatieve) gevolgen ligt de AIQ naar mijn inschatting op dit moment veel te laag.

Is het mogelijk dit proces om te keren?

Dit lijkt niet mogelijk, zelfs niet nu de negatieve effecten die dit proces heeft op economie en samenleving helder worden. In de geschiedenis zijn er eigenlijk geen voorbeelden te vinden waarin een dergelijk proces structureel is omgekeerd.

Een voorbeeld dat wel door optimisten wordt aangehaald, is dat van de Industriële Revolutie, in de negentiende eeuw. Er zijn inderdaad parallellen. Ook toen was er een massale invoering van nieuwe technologie die arbeidsbesparend was. Ook toen was er een schaalvergroting en een sterk toegenomen belang van de markt. En ook toen leek het effect op de arbeid negatief te zijn en leek kapitaal het profijt ervan te trekken. Maar, zo zeggen de optimisten, uiteindelijk bracht deze ontwikkeling voor iedereen welvaart.

Dat laatste is juist. Maar dat is, zoals we nu steeds beter zien, niet het directe gevolg van de Industriële Revolutie, of van de groeiende markt, of van de economische groei die werd gegenereerd, maar het gevolg van de sociale bewegingen vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw, die ervoor zorgden dat die economische groei werd omgezet in brede welvaart. Dit is de brede golf van vakbewegingen, coöperaties, corporaties, onderlinge verenigingen, politieke bewegingen (christendemocratisch, socialistisch, liberaal) enzovoort. Deze verbeterde de positie van brede groepen, maakte hen minder afhankelijk van de markt en gaf hun ‘agency’, mogelijkheden om zelf investeringen te plegen (individueel en collectief) en ruimte voor breed ondernemerschap. Het gaf hun ook een sterke onderhandelingspositie en zorgde voor een stijging van koopkracht, die vervolgens de economische groei verder aanjoeg. Een positieve spiraal, die in de decennia na de Tweede Wereldoorlog zijn hoogtepunt bereikte en die we als vanzelfsprekend zijn gaan beschouwen, maar dat niet is.

Dat blijkt nu. De positieve spiraal, waar we nog steeds de vruchten van plukken, heeft in de jaren 1970 een kantelpunt bereikt en is nu omgeslagen in een negatieve. We zien op dit moment, ook in Nederland, een grote ongelijkheid in de verdeling van vrij-beschikbaar kapitaal, minder productieve investeringen, stagnerende koopkracht, stagnerende binnenlandse vraag, afnemende rentabiliteit van productieve investeringen, neerwaartse druk op de lonen als “oplossing”, daardoor nog minder vraag, enzovoort.

De enige mogelijkheid om deze negatieve spiraal te doorbreken is eenzelfde brede sociale beweging als aan het einde van de negentiende eeuw, die de verhouding tussen arbeid en kapitaal meer in balans brengt. Maar de kans daarop acht ik zeer klein, ondanks ontwikkelingen als de vorming van digitale platformen die als coöperatie worden gerund en van online vakbonden die de belangen van zzp-ers vertegenwoordigen. Hiervoor is de huidige ontwikkeling te krachtig en is de context te ongunstig. De markt is volledig dominant geworden (niet alleen voor de uitwisseling van goederen, maar ook voor arbeid en kapitaal), de ongelijkheid in de verdeling van kapitaal is zeer groot en zal eerder toenemen, systemen die arbeid en kapitaal op een andere manier bij elkaar brengen dan via de markt (grote coöperaties, corporaties, verenigingen) zijn verdwenen of omgevormd tot marktpartijen, het maatschappelijke middenveld in op Europees en mondiaal niveau bijna volledig afwezig en vakbewegingen verliezen aan kracht. Dit proces is zelfversterkend (van Bavel, 2016).

Duidelijk is dat het systeem van overleg tussen sociale partners, dat in Nederland juist sterk was, in deze omstandigheden aan werkingskracht verliest. Dit al helemaal wanneer een

stijging van de AIQ aangewezen zou zijn, zelfs ondanks de goede bedoelingen van beide partijen. Als de politiek hieraan al iets zou willen doen, en het evenwicht hierin terug zou willen brengen, dan zullen de bescheiden instrumenten die zij heeft tekort schieten om dit proces het hoofd te bieden. Dit al helemaal omdat zij veel van haar instrumenten in de afgelopen decennia uit handen heeft gegeven aan de markt, en – bovendien – omdat zij op nationaal niveau opereert, maar geconfronteerd wordt met een proces met een zeer sterke dynamiek en logica dat zich internationaal of zelfs mondiaal afspeelt.

Steeds duidelijker wordt dat de periode 1950-1990, ook al beschouwen we die vaak als een vanzelfsprekend ijkpunt, historisch gezien een hele grote uitzondering is geweest en zeker niet de regel. En dit geldt met name voor de verhouding tussen kapitaal en arbeid. We lopen een groot risico dat het liberale/christendemocratische/sociaaldemocratische experiment van de twintigste eeuw, waarin geprobeerd is de markt te verzoenen met een sociale verzorgingsstaat en een evenwicht te vinden tussen kapitaal en arbeid, aan de laatste fase van zijn cyclus is gekomen.

Referenties

- van Bavel, 2014: Bas van Bavel, 'Vermogensongelijkheid in Nederland. De vergeten dimensie', in: Monique Kremer, Mark Bovens, Erik Schrijvers & Robert Went (red.), *Hoe ongelijk is Nederland? Een verkenning van de ontwikkeling en gevolgen van economische ongelijkheid*. WRR Verkenning (Amsterdam University Press, Amsterdam 2014) pp. 79-100.
- van Bavel & Salverda, 2014: Bas van Bavel & Wiemer Salverda, 'Vermogensongelijkheid in Nederland' *Economisch-statistische berichten* 99, nr. 4688 (27 juni 2014) pp. 396-399.
- van Bavel 2016: Bas van Bavel, *The Invisible Hand? How Market Economies have Emerged and Declined Since AD 500* (Oxford University Press, Oxford 2016).
- Bengtsson & Ryner, 2015: Erik Bengtsson & Magnus Ryner, 'The (International) Political Economy of Falling Wage Shares: Situating Working-Class Agency' *New Political Economy* 20, nr. 3 (4 mei 2015) pp. 406-430.
- Boonen, 2015: Aldert Boonen, *Vermogen maakt verschil: de verdeling van vermogen en de gevolgen ervan*. De Burcht/Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging, publicatie nr. 6 (De Burcht, Amsterdam 2015).
- CPB, 2014: Centraal Economisch Plan 2014
- DNB, 2013: 'Minder geld in de huishoudportemonnee', *DNBulletin*, 23 Juli 2013.

- DNB, 2014: Jurriaan Eggelte, Jos Jansen, Guido Schotten & Diederik Dicou, Overweging bij de loonontwikkeling, DNB Occasional Studies 12, nr. 1 (2014).
- DNB, 2016: ‘Alternatieve arbeidsinkomensquote is momenteel laag’, *DNBulletin*, 28 April 2016.
- Fransman 2013: Robin Fransman, ‘Waarom de arbeider te weinig verdient’, *Follow the Money* (5 december 2013).
- EU, 2007: European Commission, ‘Chapter 5: The labour income share in the European Union’, in: *Employment in Europe 2007*, Luxembourg: Office of the Official Publications of the European Communities (2007) pp. 237-272.
- Jacobs, 2015: Bas Jacobs, ‘Belastingen op kapitaalinkomen in Nederland’, *Tijdschrift voor Openbare Financien* 47, nr. 1 (2015) pp. 24-48.
- OECD, 2012: ‘Chapter 3 Labour Losing to Capital: What Explains the Declining Labour Share?’, in: *OECD Employment outlook (2012)* pp. 109-161.
- OECD, 2014: *The Labour Share in G20 Economies. Report Prepared for the G20 Employment Working Group* (2014).
- Salverda, 2014: Wiemer Salverda, ‘De tektoniek van de inkomensongelijkheid in Nederland’, in: Monique Kremer, Mark Bovens, Erik Schrijvers & Robert Went (red.), *Hoe ongelijk is Nederland?*, WRR Verkenning 28 (2014) pp. 39-58.
- Salverda, 2016: Wiemer Salverda, in: P.T. de Beer & W. Salverda, *Piketty in the Netherlands: The first reception*. Amsterdam Institute for Advanced labour Studies (AIAS), University of Amsterdam (2016).
- WRR, 2014: Monique Kremer, Robert Went en Mark Bovens, ‘Economische ongelijkheid in Nederland’, in: Monique Kremer, Mark Bovens, Erik Schrijvers & Robert Went (red.), *Hoe ongelijk is Nederland?*, WRR Verkenning 28 (2014) pp. 11-37.

Graag bedank ik Bram van Besouw, Koen Frenken, Wiemer Salverda en Jan Luiten van Zanden voor hun suggesties.